

FIŞA DISCIPLINEI DREPTUL MEDIULUI
An universitar 2020-2021

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea „1 Decembrie 1918 din Alba Iulia”				
1.2. Facultatea	Drept și Științe Sociale				
1.3. Departamentul	Științe Juridice și Administrative				
1.4. Domeniul de studii	Științe Juridice				
1.5. Ciclul de studii	Licență				
1.6. Programul de studii	Drept				

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	DREPTUL MEDIULUI			2.2. Cod disciplină	DR III 6.1	
2.3. Titularul activității de curs	Lect. Univ. Dr. BOGDAN Manole Decebal					
2.4. Titularul activității de seminar	Asist. Univ. Dr. CORDOȘ ANA-MARIA					
2.5. Anul de studiu	III	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (C- Colocviu)	C	2.8. Regimul disciplinei (Op – optional)

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					2
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					12
Tutoriat					-
Examinări					2
Alte activități					-

3.7 Total ore studiu individual	58
3.8 Total ore din planul de învățământ	56
3.9 Total ore pe semestru	100
3.10 Numărul de credite	4

4.Precondiții

4.1. de curriculum	<i>Dreptul Mediului va fi studiat după parcurgerea cursurilor la: Teoria Generală a Dreptului, Drept Civil (drepturi reale), Drept Civil (teoria obligațiilor) Drept administrativ, Dreptul Constituțional, Drept internațional Public și Dreptul Comunitar European</i>
4.2. de competente	Utilizarea corectă a cunoștințelor de bază din domeniul juridic

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<i>Sală curs dotată cu tablă magnetică și cu Videoproiector/ Computer, conexiune internet, acces la platforme de învățământ online "Microsoft Teams"</i>
5.2. de desfășurarea a seminarului	<i>Sală curs dotată cu tablă magnetică și cu Videoproiector/ Computer, conexiune internet, acces la platforme de învățământ online "Microsoft Teams"</i>

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1.1 Descrierea conceptelor, teoriilor, paradigmelor și metodologiilor, utilizate în domeniul juridic.</p> <p>C1.2 Utilizarea limbajului juridic de specialitate, scris și oral, și a instrumentelor de logică juridică pentru explicarea și interpretarea conceptelor și teoriilor specifice domeniului dreptului.</p> <p>C1.3 Utilizarea limbajului juridic de specialitate și a unor instrumente de logică juridică, în elaborarea unor argumentări specifice domeniului în scris și oral.</p> <p>C1.4 Utilizarea limbajului juridic de specialitate pentru evaluarea conceptelor, teoriilor și metodelor consacrate în domeniul juridic.</p> <p>C1.5 Folosirea limbajului juridic de specialitate în elaborarea proiectelor profesionale.</p> <p>C1.6 Aplicarea legislației românești, a legislației Uniunii Europene și a celorlalte instrumente de drept internațional în domeniul mediului. Utilizarea cunoștințelor de bază ale domeniului pentru explicarea adoptării diverselor acte normative și administrative în domeniul Dreptului Mediului. Utilizarea principalelor baze de date referitoare la acte normative din România și Uniunea Europeană pentru identificarea celor mai importante norme relevante pentru diverse aspecte concrete ale funcționării unor instituții și/sau structuri administrative în domeniul Mediului.</p> <p>C1.7 Analizarea, compararea și ordonarea prevederilor legale/normative, potrivit criteriilor de importanță și/sau urgență.</p>
Competențe transversale	<p>CT1 Îndeplinirea la termen, în mod riguros, eficient și responsabil, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor etice și a deontologiei profesionale.</p> <p>CT2 Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea cu activități în echipă prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală.</p> <p>CT3 Autoevaluarea în formarea profesională și identificarea resurselor și a modalităților de formare și dezvoltare profesională și personală în scopul activării în piața muncii.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Abilități de cunoaștere privind domeniul Dreptul Mediului pentru explicarea cauzelor adoptării diverselor acte normative și administrative în raport cu drepturile și obligațiile ce derivă din legislația protecției mediului și a procedurilor de soluționare a litigiilor prin instanța de judecată;
7.2 Obiectivele specifice	Utilizarea principalelor baze de date referitoare la acte normative ce reglementează Legislația de Mediu din România și Uniunea Europeană. Identificarea normelor relevante pentru funcționarea unor instituții administrative în domeniul Mediului înconjurător. Elaborarea unor proiecte de perfecționare a comunicării în domeniu, valorificând bunele practici existente la nivel european.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Obs
1. Dreptul Mediului – cadru general de manifestare Noțiuni introductive privind protecția mediului înconjurător. Noțiunea de mediu (atmosferă, sol, subsol, apă, poluare, deșeuri) Noțiunea de resurse naturale		2h
2. Dreptul Mediului în raport cu Dreptul Internațional Formarea și dezvoltarea Dreptului Internațional al Mediului Principii etice în legislația Mediului		2h
3. Raporturi juridice de Drept al Mediului Definiție și caracter specific Izvoarele raportului juridic de drept al mediului Calitatea subiectelor raportului juridic Categorii de raporturi de drept al mediului Conținutul raportului juridic de drept al mediului Obiectul raportului juridic de drept al mediului	Prelegere, Discuții, Studii de caz	2h
4. Raporturile juridice privind protecția factorilor abiotici ai mediului Domenii de protecție a Mediului		4h

2

<p>Dreptul mediului și APA Dreptul Mediului și AERUL (Atmosfera) Dreptul Mediului privind Solul și Subsolul</p> <p>5. Raporturile juridice privind protecția resurselor naturale și conservarea durabilă a biodiversității</p> <p>Protecția mediului în așezările umane Reglementări juridice pentru Dezvoltarea durabilă a societății Reglementări juridice privind Protecția și Dezvoltarea durabilă a agriculturii (Regimul Juridic privind agricultura ecologică și a substanțelor fitosanitare) Protecția și dezvoltarea durabilă a fondului forestier și a altor forme de vegetație terestră. Reglementări juridice pentru protecția faunei și a fondului piscicol Reglementări specifice pentru inventarierea, clasificarea, protecția și conservarea ariilor naturale</p> <p>6. Poluarea mediului înconjurător și Deșeurile</p> <p>Impactul industriei, comerțului și serviciilor asupra poluării Acordul Verde (Green Deal) European în privința reducerii poluării și a transformării continentului european în areal neutru din punct de vedere al poluării Legislația internațională privind: produse electronice și de tehnologia informației și a comunicațiilor, baterii electrice și autovehicule, materiale plastice și textile, construcții civile și clădiri, alimentele, apa și nutrientii Regimul juridic comunitar privind deșeurile Legislația română privind deșeurile</p> <p>7. Proceduri de reglementare a activităților umane și economice ce au impact asupra Mediului înconjurător.</p> <p>Instituții de reglementare din Uniunea Europeană în domeniul Mediului Acte normative europene (Regulamente, Directive, etc.) în domeniul Mediului înconjurător Instituțiile de reglementare și control în domeniul Mediului din România Acte administrative de autorizare în domeniul mediului înconjurător Auditul de Mediu</p> <p>8. Dreptul mediului privind substanțele chimice, preparate chimice și deșeuri de orice fel</p> <p>Regimul juridic al substanțelor chimice și preparatelor periculoase în dreptul internațional, comunitar și intern Reglementarea activităților nucleare în dreptul internațional, comunitar și intern Regimul juridic al deșeurilor din substanțe chimice Regimul Juridic al transporturilor de deșeuri și a mărfurilor periculoase Regimul juridic al stupefiantelor și a altor substanțe psihotrope</p> <p>9. Dreptul mediului privind protecția poluării radioactive, biologice și electromagnetice</p> <p>Poluarea radioactivă și protecția împotriva radiațiilor Poluarea cu substanțe și deșeuri biologice Poluarea prin unde electromagnetice și tehnologii de transmitere a datelor Cooperare internațională privind energia nucleară și protecția împotriva poluării radioactive</p> <p>10. Răspunderea juridică în dreptul mediului</p> <p>Răspunderea pentru prejudicii aduse mediului conform Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 185/2005 cu modificările și completările ulterioare Răspunderea de mediu. Prevenire și repararea prejudiciilor Răspunderea civilă delictuală Răspunderea contravențională Răspunderea penală</p>	<p>2h</p> <p>4h</p> <p>2h</p> <p>2h</p> <p>2h</p> <p>2h</p>	<p>Prelegere, Discuții, Studii de caz</p>
--	---	---

11. Dreptul internațional al Mediului înconjurător Instituții internaționale; Conferințele mondiale în domeniul protecției mediului și principalele documente adoptate Răspunderea Subiectivă Răspunderea subiectivă Răspunderea pentru daune produse patrimoniului comun universal		2h
8.2 Seminar		
Consacrarea constituțională a dreptului fundamental la un Mediu sănătos	Dezbateră/ Studiu de caz Decizia nr. 112/1997 a CSJ <u>Cauza Băcilă /România</u> Decizia Surugiu contra României Decizia 1409/2005 a ÎCCJ	1h
Noțiunea de informație privitoare la mediu: Acces; Public interesat; Informația de mediu intre public și transparentă;	Expunere; Discuții; Convenția de la Aarhus <u>Chassagnou contra Franței</u> <u>Sentinta Civila CA ALBA 151/2005</u>	1h
Dreptul de asociere în organizații pentru protecția Mediului; Consultare publică în Decizia de Mediu	Sentința civilă 348/2005 a Tribunalului Alba	1h
Poluare și implicații în societate.	Dezbateră/ Studiu de caz <u>HATTON contra Marii Britanii</u> Convenția de la Lugano	1h
Principii etice de drept al Mediului	Dezbateră/ Studiu de caz Expunere Decizia Marismas de Santona – CJCE/1993 <u>Fadeyeva contra Rusiei</u>	2h
Nulitate absolută a actelor de Mediu	Dezbateră/ Studiu de caz <u>Oneryildiz contra Turciei</u>	2h
Ministerul Mediului/ Agenția de Mediu/ Garda de Mediu	Dezbateră/ Studiu de caz	2h
Acord de Mediu, Autorizație de mediu, Autorizație integrată de mediu	Dezbateră/ Studiu de caz Directiva SEVESO Decizia Civilă nr. 2092/2005 a CA Alba	2h
Reglementari privind protecția atmosferei, apei, solului și subsolului	Dezbateră/ Studiu de caz	2h
Reglementari privind Clasificarea deșeurilor	Dezbateră/ Studiu de caz	2h
Clasificare, etichetare, transport, depozitare, manipulare substanțe chimice și produse periculoase	Convenția de la BASEL Dezbateră/ Studiu de caz	2h

	Caz Tătar/România Cazul Miercurea Sibiului	
Autorități internaționale și naționale de supraveghere și control al activităților nucleare	Dezbateră/ Studiu de caz Agenția Nucleară și pentru Deșeuri Radioactive	2h
Răspundere civilă delictuală. Răspundere contravențională. Răspundere Penală	Dezbateră/ Studiu de caz <u>Răspundere civilă</u>	2h
Limitarea altor drepturi fundamentale în raport cu dreptul fundamental la un mediu sănătos.	Dezbateră/ Studiu de caz	2h
Conceptul de dezvoltare durabilă și legislația de mediu	Dezbateră/ Studiu de caz <u>Caz</u> <u>Fagerskiold/Suedia</u>	2h
Arii protejate (Delta Dunării, Parcuri Naționale, rezervații, etc.)	Dezbateră/ Studiu de caz	1h
Piramida deșeurilor între progres economic și mediu protejat	Dezbateră/ Studiu de caz <u>Film prezentare</u>	1h

8.3 Bibliografie

1. *Mircea DUȚU - Dreptul Mediului , Tratat, Volumul. II , Editura Economică, București 2003,*
2. *Mircea DUȚU – Tratat Dreptul Mediului, Editura CH Beck, București 2007,*
3. *Mircea DUȚU, Andrei Duțu – Dreptul de proprietate și exigențele protecției mediului, Ed. Universul Juridic, București, 2011*
4. **FAURE, Michael** - *Deterrence, insurability and compensation in environmental liability*, Viena, SPRINGER VERLAG, 2003
5. **Kramer Ludwig**, CASEBOOK ON EU ENVIRONMENTAL LAW, Oxford: HART PUBLISHING, 2004
6. **Daniela MARINESCU**, *Tratat de Dreptul Mediului, ediția a IV-a revizuită și adăugită*, Ed. Universul Juridic, București, 2010
7. **Lucreția Dogaru**, *Dreptul Mediului – curs Universitar*, Ed. Universității „Petru Maior” Tg. Mureș, 2008,
8. **Mihaela BULEANDRĂ**, *Elemente de Standardizare și Legislație a Mediului*, Edit. Universității București, 2007;
9. **Alexandru PĂTRUȚI** - *Etica protecției mediului* , <http://mises.ro/928/>
10. **Ion M. Anghel, Ingrid Săndulescu Nicolau** – *Dreptul mediului, - caiet de seminar*, Constanța 2007
11. **D.M. BOGDAN**, NOTE de Curs Universitar, *Dreptul Mediului*, Alba Iulia, 2017.
12. **Mircea DUȚU** - *Criminologia mediului, Revista DREPTUL*, UNIUNEA JURISTILOR DIN ROMANIA, 2013

Legislație:

1. CONSTITUȚIA ROMÂNIEI
2. Legea nr. 263/2005
3. Legea nr. 426/2001
4. Legea nr. 431/2003
5. Legea nr. 139/2002
6. Legea nr. 515/2002
7. Legea nr. 3/2001
8. Legea nr. 310/2004
9. HOTĂRÂREA DE GUVERN 621/2005
10. HOTĂRÂREA DE GUVERN 167/2010.
11. ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 196/2005
12. HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr. 112/2009 privind organizarea și funcționarea Gărzii Naționale de Mediu, cu modificările și completările ulterioare

13. ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbaticice, cu modificările și completările ulterioare, este necesara parcurgerea procedurii de evaluare adecvată, în cadrul căreia se elaborează Studiu de evaluare adecvată.
14. ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI nr. 152/2005, privind prevenirea, reducerea și controlul integrat al poluării, aprobată prin Legea nr. 84/2006. HOTĂRÂREA DE GUVERN nr. 1076/08.07.2004
15. HOTĂRÂREA DE GUVERN nr. 788/2007 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea Regulamentului Parlamentului European și al CE nr. 1013 privind transferul de deșeuri.
16. ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI nr. 195/ 2005
17. HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr. 440/ 2005
18. HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr. 893/ 2005
19. ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI nr.152/ 2005
20. HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr.322/ 2005
21. HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr.1902/ 2004
22. HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr.95/ 2003
23. HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr.1159/ 2003
24. HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr.1057/ 2001
25. HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr.349/ 2005
26. HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr.621/ 2005
27. HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr.268/ 2005
28. HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr.170/ 2004
29. HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr. 2406/ 2004
30. HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr. 448/ 2005
31. HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr.856/ 2002
32. HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr.352/ 2005

Tratate și Convenții Internaționale:

1. Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (CCONUSC) 30.11-11.12.2015
2. Convenția de la Lome IV semnată în 15 decembrie 1989.
3. Convenția de la Cotonou semnată la 23 iunie 2000 cu aplicabilitate din 01 aprilie 2003.
4. Convenția pentru protecția păsărilor utile agriculturii, semnată la Paris, la 19 martie 1902
5. Tratatele privind prezervarea și protecția focilor pentru blană din 1911
6. Planul de acțiune intitulat „Agenda 21“ în urma reuniunii de la Rio de Janeiro
7. Declarația de la Rio de Janeiro privind mediul
8. Acordul de la Paris privind schimbările climatice -12 decembrie 2015.

Pagini Internet (Web Site-uri):

www.mmediu.ro
www.anpm.ro
<http://www.gnm.ro/>
http://ec.europa.eu/environment/index_en.htm
<http://www.andrad.ro/>
http://ec.europa.eu/energy/nuclear/euratom/euratom_en.htm
<http://www.iaea.org/>
<http://www.cdep.ro>

Acte normative din legislația europeană:

1. Directiva nr. 85/337/EEC privind efectele anumitor proiecte publice și private asupra Mediului, modificată prin Directiva 97/11/EC
 2. Directiva nr. 2001/42/CE privind evaluarea anumitor planuri și programe asupra Mediului.
 3. Directiva nr. 90/313/EEC, modificată prin Directiva nr. 2003/4/CE.
 4. Directiva nr. 2003/35/CE, a modificat Directivele nr. 85/337/CEE și 96/61/CE în ce privește participarea publicului la justiție
 5. Directiva nr. 91/692/EEC, privind Standardizarea și Raportarea unor informații privitoare la Mediu
 6. Regulamentul Legea nr. 1973/92 privind crearea unui instrument finanțier pentru Mediu
- Directivele nr.: 75/442/CEE, 91/157/CEE privind bateriile; 91/689/CEE privind deșeurile periculoase; 94/2/CEE privind ambalarea; 96/62/CE privind calitatea aerului și 91/676/CEE privind poluarea cu nitrati a solului destinat agriculturii

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorii reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina oferă studenților posibilitatea înțelegeri contextuale a nevoii de DREPT al Mediului ca o cerință în plan internațional, dar și în plan național. Studiul se axează pe problematica Dreptului de Mediu intern ce deriva din obligațiile ce ne revin ca țară membră a Uniunii Europene. Piața muncii în domeniul științelor juridice se adaptează cerințelor globale de reglementare și control a activităților ce produc poluare.

Absolventul de drept, ce are cunoștințe în dreptul mediului, poate acorda consiliere juridică în litigiul persoanelor fizice și persoanelor juridice de drept privat cu alte persoane, autorități publice sau organizații neguvernamentale, constituite pentru protecția biodiversității. Asociațiile profesionale, administrația de stat și publică au nevoie de specialiști în problematica de Drept al Mediului care este tot mai acută în relațiile dintre state, relațiile dintre antreprenori și societate etc. Noua strategie a Uniunii Europene elaborată în anul 2020 cu proiecție pentru "până în anul 2050" implică modificări substantiale de fond și de formă în relațiile economice, sociale privind economia durabilă, sustenabilă și circulară. Aceste măsuri vor genera numeroase litigii care au nevoie de specialiști formați în dreptul mediului, ce au cunoștințe aprofundate în raporturile juridice privind societatea, biosfera și protecția mediului.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Evaluare finală</i>	<i>Examen scris/Examen oral TEAMS</i>	80%
	-	-	-
10.5 Seminar/laborator	<i>Verificare pe parcurs</i>	<i>Test de evaluare</i>	5%
	<i>Activitate la seminar</i>	<i>Dezbateri și proiecte</i>	5%
Activități la curs (referate/ eseuri/ traduceri/proiecte)	<i>Verificare pe parcurs</i>	<i>Referate tematice/ articole/dezbateri</i>	10%
	<i>Participare conferințe</i>	-	

10.6 Standard minim de performanță:

Descrierea modalității practice la evaluarea finală:

Situată nr.1 (evaluare în mediul virtual pe platforme informatiche): Examen oral axat pe răspunsul la 3 întrebări ce se regăsesc pe un bilet de examen ales aleatoriu de către studentul examinat, care va indica numărul ales. Răspunsul la fiecare întrebare va fi notat cu câte 1,2,3 puncte, în funcție de atingerea gradului de înțelegere a problemei. Pentru prezență se adaugă un punct din oficiu.

Situată nr.2 (evaluare clasică în cazul revenirii la normalitatea socială, ca urmare a sistării situației de urgență/alertă din cauza riscului generat de epidemii/pandemii):

Lucrare scrisă descriptivă cu trei subiecte a către 3 puncte fiecare și un punct din oficiu, respectându-se procedura de la situația nr.1.

Punctajul cumulat obținut la notarea celor trei răspunsuri va fi ponderat cu 80%, generând o notă maximă 8 (opt) pentru cunoștințe teoretice. Studenții care au manifestat prezență activă la cursuri și seminarii potrivit descrierii de la punctul 10.5, se califică pentru punctajul de 20%, ce poate fi realizat prin testul de evaluare pe parcursul semestrului trecut, dezbatere la sesiunile online de curs și seminarii, precum și elaborarea/susținerea și publicarea unor referate tematice sau articole.

Exemplu de calcul a evaluării: A. Examinarea formată din 3 întrebări la care se răspunde pentru fiecare subiect cu "Foarte bine", generează 3 puncte x 3 răspunsuri = 9 puncte + un punct din oficiu = 10 puncte x 0,8 rezultă nota 8.00 pentru cunoștințele teoretice.

B. Participarea la seminarii, dezbatere, referate tematice, articole poate aduce până la 10 puncte, care vor fi ponderate cu 20%.

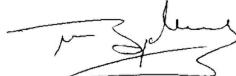
Exemplu de calcul a evaluării participării interactive, practice pe parcursul semestrului: Un student care a elaborat un articol pentru o sesiune de comunicări științifice are referatul notat cu "10" și ponderat cu 20% va avea o mărire a notei cu 2 puncte. În acest caz, evaluarea finală va fi notată cu $8 + 2 = \text{nota } 10$.

Cerințe minime pentru Nota 5: Studentul trebuie să dovedească însușirea minimă a materiei. Lucrarea sau răspunsurile să nu conțină erori grave de limbaj și exprimare juridică. Activitate minimă prin prezență la curs și seminar de 20%. Attitudinea studentului în timpul participării online la cursuri și seminarii, respectiv pe timpul examinării să fie asumată cu decentă și bun-simț, respectând colegii, programul și instrumentele puse la dispoziție pentru comunicare.

Cerințe pentru Nota 10: Răspuns corect la toate cele trei subiecte din examinarea cunoștințelor teoretice. Activitate practică, participativă susținută în timpul semestrului. Referat/articol prin care se dovedește cunoașterea unor elemente din bibliografia indicată și stăpânirea limbajului de specialitate.

Data completării
30 septembrie 2020

Semnătura titularului de curs
Lect.univ. Dr. Decebal BOGDAN



Semnătura titularului de seminar
Asist. Univ. AnaMaria CORDOȘ

Data avizării în catedră
.....

Semnătura director de departament
Conf. Univ. Dr. Laura Cetean Voiculescu